

prižgo, ko odpro plin v tovarni, ravno tako tudi same ugasnejo. Prižigalci so torej ob delo.

Stroj za štetje glasov pri volitvah. V Parizu je nekdo izumil poseben stroj, kateri se bo dal pri volitvah porabiti. Stroj je podoben avtomatični tehtnici. Pri tem aparatu stopi vsak volilec na desko, in pri tem se oglasi električen zvonček in utihne še le, ko je volilec pritisnil na gumb, pri katerem je ime njegovega kandidata. Goljušija ni mogoča, ker stroj deluje le jedenkrat, dokler je volilec na deski. Po volitvi se pa na stroji samo od sebe pokaže, koliko glasov je dobil kak kandidat.

Kmetijstvo.

Gorenjski pašniki v deželnem zboru.

Govor g. Povšeta.

Važen in ob enem nujno potreben predlog mi je utemeljevati, katerega naj bi visoka zbornica blagohotno ter resno uvaževala. Napotilo me je to pereče vprašanje razpravljati deloma marsikatera prošnja, katero so mi prišli z daljnega Bohinjskega izražati ondotni kmetje, deloma če dalje bolj se množeče razprave o tej zadevi v raznih domačih listih. Že leta 1891 govoril sem v državnem zboru o gozdnem zakonu, o njega pomankljivosti in o njega izvrševanju, katero je v veliko škodo našim živinorejcem, ki imajo pravico do paše v gozdih. Žal, da ta moj govor, ki je povsem stvarno razpravljal o tej zadevi, ni odpomogel nedostatkom ter ni odpravil krivic, ki se gode do gozdne paše opravičenim kmetom osobito po Gorenjskem.

Gotovo iste gospodje poslanci brali jako obširne razprave o teh zadevah prav v zadnjem času skoro v vseh domačih listih. Ti članki pač v raznih časopisih tiskani, kažejo, da to vprašanje mora biti zelo pereče, in ker so te deloma zelo obširne razprave brali naši kmetje, torej je vsa zadeva postala obče poznata; neizogibno je, da se to vprašanje tudi javno reši, in dolžnost našega deželnega zbora je, da se o tako važni gospodarski zadevi, ki je vitalnega pomena za cele okraje naše domovine, posvetuje, in če se prepriča, da so ona obdolževanja utemeljena, da vse potrebno ukrene v izboljšanje teh odnosov, da se odpravijo v narodnogospodarskem oziru toliko škodljive krivice.

Mene in moje tovariše, ki so z menoj stavili ta predlog, vodi skrb za blagor, da smo to neovrgljivo in pereče vprašanje spravili v razpravo v tej visoki zbornici, ker nam je na tem, da se cela zadeva mirno presojuje, nedostatki ali krivice odpravijo in tako zopet pomiri vznemirjeno kmetško ljudstvo v ondotnih krajih.

Ne bom se spuščal v nadrobnosti celega vprašanja, katero se je po listih tako obširno razpravljalo, in opustiti hočem danes, govoriti o tem, kako se je postopalo pri uravnavi paše in odvezi zemljišč. Jaz za-se sprejem dejanske razmere, kakoršne so vsled dognanih obravnav in ne bom preiskoval, kako so se vršile, izraziti si pa dovoljujem željo, da bi od kompetentne strani se ovrge trditve, kakoršne so v listih bile navedene, kako se je

izvrševala uravnava paše in odveza zemljišč, ker to bi služilo v pojasnjenje in ob enem v pomirjenje ljudstva, osobito onega, ki je prizadeto v tej zadevi.

Torej za-me velja dovršena, pravnomočno postala uravnava. Pač pa mi je dokazati, ali se do gozdne paše opravičenim kmetom njih pravica tudi popolnoma in dejansko izkoristiti omogočuje. In tu pa ne morem izogniti se trditve, in to na podlagi izjav in zatrditve od strani mož, obče spoštovanih znanih domoljubov, ki žive med narodom in katerim so te razmere povsem znane, da se ta postavno zajamčena pravica opravičencem krati, in sicer s tem, da se od paše opravičenim kmetom pri izvrševanju paše nagaja ter da se gozdni zakon napačno tolmači.

Gozdni zakon! Kaj naj o tem rečem? Kot kmetovalec ne morem si kaj, da ne bi izpovedal tega, kar mi veli moje prepričanje, da je res zakon v izključljivo obrambo gozda, in se kaj malo ozira na dejanske potrebščine gospodarstva sedanjega živečega rodu.

Tega ne trdim jaz sam, tako so govorili pred menoj sloveči možje v državnem zboru. Tudi jaz priznavam rad in v polni meri, da je gozdni zakon potreben, le to mu imam očitati, da se tako malo ozira na sedanje potrebščine osobito kmetskega ljudstva, katero iz svojega poljedelstva in živinoreje jedino se more še preživiti.

(Dalje sledi.)

Kmetijske raznoterosti.

Nizka živinska cena. Iz gorenje dravske doline na Koroškem se nam poroča, da letos ljudem jako klaje primanjkuje. Zaradi tega bi marsikak kmet prodal kako govedo ali kupca ni. Cena živini je od lani pala za blizu 4 %.

Prosta vsake živinske kuge je sedaj Štajerska, kakor se uradno zagotavlja.

Peresa na klobukih. Veliko koristnih tičev se polovi, da dobe peresa, katera potem ženske nosijo na klobukih. V nekem nemškem listu pozivlje prošt Karl Landsteier ženske, da naj prenehajo z nošnjo tičjih peres, želeli je, da bi ta oklic kaj pomagal.

Eksekutivne prodaje posestev. Od 1868. do 1892. leta se je na Štajerskem prodalo 16.122 posestev, na katerih je bilo uknjiženih 69,223.289 gld. Upniki izgubili so skoraj polovico.

Poučni in zabavni del.

Deset let v Ameriki.

(Iz osebnih spominov Rusa P. Tverskega.)

(Dalje.)

Kakor sem že omenil, južna Florida bila je tedaj nova dežela, ki se je ravno začela naseljevati. Ob vspehu pomarančnega drevesa še ni bilo prav nič gotovega, ali špekulacija se je bila z vso gorečnostjo poprijela te stvari. Vsakovrstni čudeži o ugodnosti in zanesljivosti pomarančnega drevesa, so se tiskali in se razširjevali ne le po Floridi, temveč po vseh Zjedinjenih državah. Ta mesec, ko sem brodil po grofiji Orango